

**Az OCist Generális Apát
2021 Karácsonyi Levele**

A te arcodnak fényében járunk, Uram

Kedves Testvérek,

Már Beléptünk az Adventbe és az egész Egyházzal együtt készülünk az Isten Fia eljövetele ajándékának a befogadására, a nagy öröme, a végtelen vigasztalása, az egész világ megszabadítására és megváltására. Krisztus eljön és mindig megjelenik a világ történelmének és benne a közösségeink és saját kis életünk történetének esetlegességében. Szép olvasnunk Lukács Evangéliumában, hogy Krisztus születése miként illeszkedik bele az emberiség történelmének teljességébe, amelyben helye van Augusztus Császárnak a világ fővárosában, Rómában, csak úgy, mint egy fiatal házaspárnak, Józsefnek és Máriának, akik Galilea egy ismeretlen és szegény kis falujának lakói. Ma is Krisztus belép a világ aktuális történelmébe és az életünk történetébe, amelyet a pandémia és oly sok más gond jellemez.

A hitnek ez a tudatossága arra kellene készítessen bennünket, hogy állandóan fölemeljük a tekintetünket Jézusra, hogy az Ő arcának fénye ma is világítsa meg az életünk, közösségeink és az egész világ történelmét.

Ki üdvözülhet?

Hogyan történik mindez?

Két hónapja kísér egy fölfedezés, amelyet a római Santa Susanna-i Nővéreinkkel egy a gazdag ifjúról szóló elmélkedéskor tettem, ahogyan szent Márk Evangéliumában olvassuk (10,17-27). Tudjuk, hogy e szerint a verzió szerint, amikor a fiatalember kifejezi az örök élet utáni vágyát, amelyet az összes parancs megtartása sem tudott kielégíteni, Jézus a hívását, hogy mindent elhagyva kövesse Őt, a szeretet egy tekintetével kíséri: “Jézus ránézett és megkedvelte. „Valami hiányzik még belőled – mondta neki. – Menj, add el, amid van, oszd szét a szegények közt, és így kincsed lesz az égben, aztán gyere és kövess engem!” (Mk 10,21)

A fiatalember szomorúan távozott, mert az örök élet utáni vágyát, mintha feloldotta volna a gazdaságához való ragaszkodás. Igen, valóban egy szomorú és szörnyű döntés, amikor visszautasítja valaki a hívást, amelybe Jézus beletette minden szeretetét, mintha azt mondta volna ennek a fiatalembernek: “Mert drága vagy a szememben, mert becses vagy nekem és szeretlek.” (Iz 43,4)

Míg ez az ember távolodik, Jézus elkezd beszélni arról a súlyos veszélyről, amelyet a földi gazdagságokhoz való kötődés jelenthet számunkra, és szavai aggodást keltenek tanítványaiiban: Jézus erre körülnézett és tanítványaihoz fordult: „Milyen nehezen jut be a gazdag az Isten országába!” A tanítványok csodálkoztak szavain. Jézus azonban megismételte: „Gyermekeim, milyen nehéz bejutni az Isten országába! Könnyebb a tevének átmenni a tű fokán, mint a gazdagnak bejutni az Isten országába.” Ezek szerfölött csodálkoztak és egymás közt kérdezték: „Hát akkor ki üdvözülhet?” (Mk 10,23-26).

Ez a valódi probléma, ez az a kihívás, aminek érdekelnie kellene minket: “Ki üdvözülhet?” Hogyan üdvözülhetünk? Ki menti meg a mi életünket? Ezzel a kérdéssel kellene megélnünk minden körülményt és így kellene szembe néznünk az élettel.

A tekintet, amely megnyit bennünket a lehetetlenre

Hogyan felel az Úr erre az aggodó kérdésre? Nem elégszik meg csupán a szavakkal: először egy tekintettel felel. Jézus rájuk nézett, és folytatta: „Embernek ez lehetetlen, de az Istennek nem. Mert az Istennek minden lehetséges.” (Mk 10,27)

A félelem között, hogy nem tudjuk megmenteni, üdvözíteni magunkat, mert képtelennek érezzük magunkat arra, hogy megtérjünk a bálványainkból, és az üdvösség kegyelme között, Jézus megadja, hogy befogadjuk az ő jelenlétét abban, ahogyan szeretettel ránk néz. Jézus a gazdag ember eltávozása után, akire különös szeretettel rátekintett, biztosan ugyan ezzel a szeretettel, ugyan ezzel a barátsággal tekintett rá a tanítványaira. Jézus senkire sem tudott nem szeretettel ránézni, nem irgalmasan, nem gyöngéden, még akkor sem, amikor szigorúan nézett azokra, akik képmutatóan közeledtek hozzá. Krisztus mindig szeretettel nézi az embert, mert ő Isten, és Isten a szeretet. Az Úr tekintete az ő szívének végtelen szeretetét fejezi ki.

Isten tudja, hogy képtelenek vagyunk a magunk erejéből megtérni; ezért elküldi az ő Fiát, hogy olyannyira jelen legyen az életünkben, hogy mindnyájunkra ránk tekinthessen végtelen szeretettel, azzal a szeretettel, amit Krisztus élete visszafogottság nélkül kifejez a betlehemi jászoltól egészen a kereszthalálig. Igen, “Istennek minden lehetséges”, főleg az, hogy nekünk adja az üdvösséget, ami számunkra lehetetlen. Isten nem erőlteti ránk az üdvösséget, de nekünk adja oly ingyenesen, hogy csak egy dolgot kér cserébe: fogadjuk el szeretetének ránk vetülő tekintetét, egyezünk bele a szeretettel teli egymásra-tekintésbe, a szemezésbe övele, a szíveknek egy olyan közösségébe, amely lehetetlen az ember számára, de, amit az Úr lehetségessé tesz, mert végtelenül szeret minket.

Befogadni a szeretet tekintetét, amellyel Krisztus ránk tekint, ez az a felfedett titok, amely lehetővé teszi az Úrnak, hogy odaadja nekünk a lehetlent, a lehetetlen megtérést, a lehetetlen üdvösséget, a lehetetlen elszakadást önmagunktól és mindattól, amit birtoklunk, hogy szabadok legyünk arra, hogy kövessük Jézust, tehát, hogy vele járjuk az utat, odaadva az életünket a szegényeknek és tanúságot téve az Evangélium örömről.

Sok zsoltár szívesen megéneklie azt a titkot, amikor szemlélik az Úr arcának fényét. Mint a 79. zsoltár, amely mint egy refrént ismétli ezt az alapvető invokációt: “Ragyogtasd ránk arcodat és szabadok leszünk!” (Zsolt 79,4.8.20).

A kereszténység lényege teljesen az ember számára lehetetlen üdvösségnek ebben az eseményében van, amely akkor válik megtapasztalássá, amikor felgyullad az életünkben

Krisztus arcának fénye, jelenléte, ahogyan szeretettel néz ránk, még akkor is, amikor a sötétségnek feneketlen mélységében vagyunk.

A misztikus szemlélődés, amelyre mindnyájan meg vagyunk hívva, nem abban áll, hogy tudom is én milyen természetfeletti látomásokban van részünk, hanem annak tudatosításában, hogy az Úrnak jósággal teli arca most is ránk tekint, ítélkezés nélkül, elítélés nélkül, anélkül, hogy bármi olyat várna is el, amely felülmúlja az erőnket. Elég csak fölemelni a tekintetünket az ő szemeire, ahhoz, hogy megértsük, hogy Krisztus csak szeretné meggyújtani az életünkben és a szívünkben barátságának a fényét, amely megment minket, amely megmenti mindazt, akik vagyunk és amit élünk. Ha a gazdag ifjú megállt volna, hogy szemlélje ezt a tekintetet, ha ott maradt volna kitéve magát ennek a fénynek, amely egyszerre hatalmas és szelíd, megértette volna, hogy nem annyira annak emberfeletti erőfeszítését kérték tőle, hogy mindent elhagyjon, hanem az alázatot, hogy mindent abban a kegyelemben fogadjon el, hogy mindig Jézussal maradhat. Akkor az összes földi java eltűnt volna szívének látóköréből: már nem lett volna képes nagyobb értéket tulajdonítani ezeknek annál mint, amit Jézussal megtapasztalt; nem lett volna képes bármit is jobban szeretni, mint Krisztust (vö. RB 72,11).

Arcának fényében járni

Ám ahhoz, hogy szert tegyünk erre a tapasztalatra, tudjuk, hogy meg kell tennünk egy utat. Elég gyakran mi magunk is a gazdag ifjú helyzetében találjuk magunkat. Elég gyakran megtapasztaljuk, hogy az Úr szeret minket, hogy végtelen szabadságra vagyunk meghívva, arra, hogy az egész életünket odaadjuk, vagy egyszerűen csak azt, ami a kezünkben van, és mégis szomorúan elfordulunk. Nem engedjük meg Istennek, hogy nekünk adja a lehetetlent. Az Atya irgalma azonban mindig megadja nekünk az üdvösségnek ezt a lehetőségét, mindig újra meghív minket, hogy kövessük a Fiút szabadon és örömmel az élet útján. Újra és újra elénk tárja mindezt, megismételve szeretettel teli tekintetének, arca fényének ajándékát. Ezer féle módon az élményeken, a találkozásokon, a körülményeken, a szavakon keresztül, Isten megújítja azt a kegyelmet, hogy megajándékoz a Jézussal való kapcsolattal, aki új utakat tesz lehetővé számunkra, aki megújítja életünk mindennapos folyását. Lehet, hogy kívülről nem is kell semminek megváltoznia, de ha a szív megváltozik, ha a szív engedi, hogy megvilágítsa Krisztus szerető tekintete, minden újjá lesz, még az az út is, amit már annyiszor bejártunk és ami szürkének és monotonnak tűnik. Ez az Emmauszi tanítványok húsvéti tapasztalata: „Hát nem lángolt a szívünk, amikor beszélt az úton és kifejtette az Írásokat?” (Lk 24,32). De ez volt, azelőtt sok évvel a szegény betlehemi pásztorok, vagy a napkeleti Bölcsék, leginkább pedig Szűz Mária tapasztalta is, amikor elindult a hegyek felé, hogy Erzsébetet szolgálja és ezt énekelte: “Az Úr ... tekintetre méltatta alázatos szolgálóleányát” (Lk 1,48).

Örömmel Jézus Krisztust nyomában járni, ez a mi üdvösségünk, az üdvösség, amely “embernek ugyan lehetetlen”, de amelyet Jézusnak ránk sugározó szeretet-tekintete lehetővé tesz. Az örök élet, amelyet Krisztus ajándékként kínált a gazdag ifjúnak, nem azt jelentette, hogy azonnal a Paradicsomban fogja találni magát, mint a megtérő lator, hanem, hogy követheti őt, együtt járhatja az utat vele és a tanítványokkal, akik már vele voltak. A mi üdvösségünk is az, hogy az életünk egyre inkább egy közös úttá válik az Üdvözítővel, egy úttá, amelynek egyetlen energia-forrása magának Jézusnak a jelenléte, aki ránk tekint és szeret minket.

Együtt úton lenni

Mindenekelőtt erre kell gondolnunk, amikor Ferenc pápa azt kéri tőlünk, hogy az egész Egyházban mélyítsük el a keresztény tapasztalat szinodális természetét, mint egy "közösén járt utat" egymás kölcsönös meghallgatásában. Egy ilyen irányvesztett korban, alapvetően lényeges, hogy az Egyház megélje saját természetét, és tanúságot tegyen arról, hogy Isten népe, amely a történelem egész folyamán Krisztus követi - aki az Út, az Igazság és az Élet - és amely, miként szent Benedek oly szépen kifejezi Regulájának végén, szeretne "bennünket, mindnyájunkat az örök életre vezetni" (RB 72,12), tehát az életnek arra a teljességére, amely emberek lehetetlen, amelyet a gazdag ifjú Jézustól kért, és amely felé Jézus eljött, hogy vezessen bennünket arca fényének vonzása által.

Megértjük akkor, hogy ezt az utat nem igazán tudjuk együtt megtenni, ha nem Krisztus tekintetéből indulunk ki. Ha a gazdag ifjú követte volna Jézus arcának fényét, mindjárt közvetlenül ott találta volna magát Jézus nyomában a tanítványok egyre nagyobb számú népével együtt, azzal az új néppel, ami az Egyház. De a tanítványoknak is, akik már Jézussal voltak, akik már mindent elhagytak, hogy kövessék őt, nekik is mindig szükségük volt és szükségül lesz arra, hogy visszatérjenek és rátekintsenek az Úrra, aki szeretettel rájuk tekint, hogy ne álljanak meg "magukban kérdezgetve", reménytelenül: "Hát akkor ki üdvözülhet"? (Mk 10,26).

A szinodalitás, amely nem Krisztus szerető jelenlétéből táplálkozik, hamar reménytelenné válik és nem teszi lehetővé, hogy úton legyünk. Ha nem úgy éljük meg, hogy kiteszük magunkat az Ő arca fényességének, akkor megrekedünk a lehetőségeink határainál. Ezzel szemben az út, amelyet az Egyház megtesz, olyan embernek lehetetlen út, amelyet Isten tesz lehetségessé, valósággá, a bűnön és a halálon aratott győzelem húsvéti tapasztalatává. Amikor csak magunk között vitatkozunk, anélkül, hogy alázattal és imádással kitennénk magunkat Jézus szerető tekintetének, az arcunk csak elsötétül a szomorúságtól, mint annak a gazdag ifjúnak az arca, aki eltávozott (Mk 10,22), vagy mint az Emmauszi tanítványok arca (Lk 24,17). Az arcunk, a tanúságtételünk sötétté válik, nem ad fényt a világnak, mert elfelejtjük előtérbe helyezni Jézus szerető tekintetét, amellyel ránk és a többiekre tekint, azt, ahogyan Jézus tekint a világra és a történelemre.

A közösségiség tekintete

Miként azt a 88. Zsoltár kifejezi: "Boldog a nép, amely ünnepelhet, és arcod fényében járhat, Uram!" (Zsolt 88,16). A fény nélkül nem tudunk haladni. A világ világossága nem a világból jön, hanem Krisztus az, aki szereti világot és üdvözíteni akarja. Isten arra választott ki bennünket, hogy tanúságot tegyünk erről a világosságról, erről a szeretetről, amely győzedelmeskedik a sötétségen és megmenti az emberiséget. Mint az Úr tanítványainak és különösképpen mint szerzeteseknek az a felelősségünk, hogy elsőként tegyük ki magunkat Krisztus arca fényességének, hogy mindazok, akikkel találkozunk eljussanak oda, hogy föltekintsenek rá és megtapasztalják, hogy Isten milyen nagy szeretettel tekint rájuk az örökkévalóság óta.

Csak Krisztus arcának fénye teremt testvériséget. Amikor megtapasztaljuk a szeretetnek azt a tekintetét, amellyel Jézus személyesen néz bennünket, azonnal fölfedezzük, hogy Isten ezzel a tekintettel néz minden emberre, minden szívre, minden életre. A gazdag ifjú

történetében a két tekintet között, amellyel Jézus erre az emberre néz, és amellyel a tanítványaira néz, Márk említi még az Úrnak egy körbejáró tekintetét is: “Jézus erre körül nézett és tanítványaihoz fordult: „Milyen nehezen jut be a gazdag az Isten országába!”” (Mk 10,23). Mintha Jézus meg akarta volna mutatni tanítványainak a szeretetnek azt a tekintetét, amellyel a jó pásztor végigvizsgálja az egész világot, keresve minden egyes elveszett bárányt, hogy visszavigye őket az akolba, Istennek az Atyának az országába. Semmi sem egyesít bennünket jobban az emberiséggel és minden egyes szívvel, mint annak a tapasztalata, hogy az a szeretet, amellyel Jézus ránk néz, arra hivatott, hogy átöleljen minden embert, megkeresse minden ember arcát. Mint mikor ránézett a gazdag ifjúra, Krisztus nem szűnik meg vonzani bennünket, hogy mi is lépünk be abba a szenvedélyes szeretetbe, amellyel minden embert üdvözíteni akar. De már ahhoz is, hogy közösségben legyünk a testvéreinkkel, vagy a családukkal, hogy mi magunk is együtt járjunk az úton, a feltétel nem a mi jó szándékunk, hanem az, hogy hagyatkozzunk rá arra a szeretetre, amellyel az Úr néz bennünket személyesen, minden pillanatban és minden körülményben.

A Gyermekek első mosolya

Amikor együtt készülünk a Generális Káptalanra, és amikor az Egyház arra hív minket, hogy a magunk sajátos módján járuljunk hozzá ahhoz szinodális úthoz, amelyet a Szentatya elindított, azt szeretném, hogy Jézus Krisztus tanítványainak minden “együtt megtett útja” forrásától induljunk újra: tekintetének fényétől, amely szeretettel a követésére hív bennünket. Ha nem onnan indulunk mindig újra, lehetetlen lesz megtennünk az új életre való megtérésnek ezt az útját, amelyet az Úr ad nekünk. Ezzel szemben az ő arcának fénye lehetővé teszi Istennek, hogy “csodákat tegyen” (Lk 1,49), lehetetlennek tűnő dolgokat bennük, közöttük és a világban. Elég, ha rábizzuk magunkat az ő szeretetére.

Karácsony közelségében arra gondolok, hogy mit jelenthetett Mária és József számára a Gyermekek Jézus első mosolya, tehát az első alkalom, amikor Jézus szeretettel, hálával és örömmel rájuk tekintett. Abban a pillanatban Mária és József meglátták a fényt, amely megvilágosítja és üdvözíti a világot.

Mi is ennek állandó megtapasztalására vagyunk meghívva. Csak így jön el a Karácsony. Ezt kívánom mindnyájatoknak teljes szívemből az én szegényes de állandó imádságaimban értetek, rábízva magamat a ti imáitokra!

Fr. Mauro-Giuseppe Lepori
OCist Generális Apát